

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 4 frt. **Egyes szám ára 10 kr.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petsor ára bélyegen kívül 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 2 frt 30 kr, minden további megkezdett 100 szó után 1 frttal több

A kormány szorultságban.

Aki szelet vet, vihart arat. Régi lakonikus közmondás, mely soha jobban nem érvényesült, mint a Bánffy-kormány bűneinek megbélyegzésénél. Az a politikus, aki akkora tábornok gyűjtött a liberális lobogó, mondjuk inkább lófark köré, aki azt gondolta, hogy mindent romboló többségével örök időkre megalapította a szabadelvűség uralmát Magyarországon; aki úgy látszott uralkodni, mintha a meglévő ellenzékét is csupa nagyilelkűségből bocsátotta volna be a parlamentbe; aki olyan korlátlan ur volt, hogy még azt a luxust is megengedhette magának, hogy mintegy saját szórakoztatására tűri meg az ellenzékét, és csak olyan számban, amennyi éppen mulatságra elég: most kénytelen volt megélni azt a megaláztatást, hogy mihelyt megnyitja ajkait, az ő szédítő többsége dacára, mindenfelől menydörögve zúg feléje a közvélemény: *Hazudik! Nem hiszünk neki! „Hazaáruló! Le a hazaárulóval! Itten többé beszélni nem fog!”*

Többsége még mindig megvan, s mégsem juthat szóhoz. Egy hétre kénytelen elhalasztani a parlamentet, hogy fuldoklásában némileg lélekzetet vegyen. Az igazság erkölcsi hatalma oly elemen-

táris erővel tört ki, hogy a „vota non ponderantur, sed numerantur”-féle hazug elv nem tudott érvényesülni. A még mindig óriási tulsúlyban levő praetorianus had megdöbbsent, nem az ellenzék számától, hanem a méltatlanul vérpadra hurcolt jognak és igazságnak halálküzdelmétől, mely agóniájában is annyi erőt fejt ki, hogy megdermeszti hóhérait.

A tivornyázó Macbeth nem képes háborítatlanul élvezni gonoszúsága gyümölcsét, mert midőn utjából már minden akadályt elhárított s teli tüdővel szivhatná a bűnös lég kékjét, akkor megjelenik az ártatlanul megölt Banquo-nak szelleme, s láttára Macbeth fuldokolni kezd.

Az obstrukció nem lázadása a kisebbségnek a többség ellen; mi ebben nem látjuk a parlament felforgatását a minoritás részéről, mely tehetetlenségében most esztelen törvénytelenesre vetemedik. — Óh nem. Ez az erkölcsi erő örök igazságának diadala az erőszak felett, a kis Dávid győzelme az óriás Góliáth felett.

A cél nem szentesíti az eszközöket. A magyar parlament ellenzéke nem oly rövidlátó, hogy ne tudná, miszerint parlamenti kormány-formában csak a többség lehet irányadó. De tudatára jött, hogy mi uton-módon alakult ez a többség látja, hogy az a 300 és egynéhány fő, mely az

országához szabadelvű párti oldalán megolvasható, nem a hazaföldjében bírja mélyes gyökerét, hanem csak a felületén jött létre, mint a puffadt gomba a választási költségek bőséges záporosója következtében.

Bánffy lehurrogatása a kisebbség által elégtétel a nyitrai, várnai, vecsei, stomfai, csacai s mit tudom még hányféle ai-ei választásokért. Hogy az igazság győzni fog, arról meg voltunk győződve mindenkor; de hogy ilyen hamar, még ugyanazon parlament üdlése alatt, megkapjuk az elégtételt: az előttünk is váratlan meglepő. A kiket csendőrszuronyok középett vízbe-sárba, hóba állítottak könyörtelenül 24 és több órán át, míg az összefogdosott liberális had az ország pénzén dorbézolt: óh azok az ellenzéki választók most a *hazug, hazaáruló* kormányelnök juszifikációján nem várt elégtételt kaptak. Hazug és hazaáruló volt ő mindig. Hazudott, mikor azt hirdette, hogy a választásokat törvényes formában tartották meg; hazudott, mikor a néppárt választási panaszait alaptalanság ürügye alatt elvetette. Hazaáruló, mikor a polgárok legszebb, jelenleg úgyszólván egyedüli jogát, a választási jogot, elsikkasztatta, és a sikkasztókat a napnál fényesebb bizonyítékok dacára is felmentette

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A keresztelő.

— A *Sull'Oceano* könyvből. —

Mielőtt ebédhez ültünk volna, a kapitány így szólt:

— Uraim, a hajón egy utassal több van.

Sokan nem értették.

— Egy derék kis fickó. Életkora körülbelül egy és háromnegyed óra.

Erre mindnyájan nevettek és kezdték meghányi-vetni a dolgot. A mestrei kisasszony arcán könnyed pír vonult át; megértette, hogy az ő szülőföldéről való parasztasszonynak lett gyermeke.

— Az északi félgömbön született, fejezte be mondókáját a kapitány, de a délin fogjuk megkeresztelni. Holnap megyünk át az egyenlítőn.

*

Másnap kora reggeltől fogva nem beszéltek egyébről a kivándorlók, mint a gyermekről meg az egyenlítőről. A születés főképp az asszonyokat érdekelte. Hogyan fogják megkeresztelni az apróságot? Kik lesznek a komák? Bizonyosan úri

nép, mint az már szokás. És ki kereszteli meg? Az első helybeli öreg pap, vagy a második helyen utazó másik két pap közül valamelyik, vagy épp a kolduló barát? Meg aztán hol, mikor itt nincs se kápolna, se oltár? Micsoda ajándékokat fog kapni az ujszülött? Az anyát irigyelték az összes asszonyok, mert tudták, hogy a tengerész-jószívűség mindig különös figyelemben részesíti a betegágyas nőket. Irigy szemmel nézték, hogyan viszik neki a jó húslevest, a csibesültet, a marsalai bort. Milyen szerencsés asszony ez!

Az egyenlítőről mindenek beszéltek. És haragudtak rá, bár nem is sejtették, hogy mi legyen voltaképp. A tudáلكosok már napok előtt megjósolták, hogy az egyenlítő alatt olyan hőség lesz, mint a fűtött kemencében. Megolvad minden gyertya és pecsétviasz, az emberek sorra fognak bolondulni és tízével pusztulnak el az irtózatos forróságtól. A legfuresább mégis az volt, hogy az északi félgömből a délire való átmenetel, a mely mindenkit meggyőzhetett volna a föld gömbölyűségéről, épp csak a régi balhiedelmet erősítette meg: mert ime most már a saját szemökkel látták, hogy a föld mindenütt lapos. Abban sem volt köszönet, hogy egynéhányan mégis elhitték a föld gömbölyűségét; mert ezek azt várták, hogy a gőzös, ha elment az egyenlítőn, lej-

tőre kerül, mint a labdán mászó hangya. Az első helyről egy svájci úr átlátogatott a kivándorlókhöz. Azok közé a gyógyíthatatlan ostobák közé tartozott, a kik a könyvekből merítettek butaságukat. Tudományos hangon oktondiságokat beszélt a köréje csoportosuló jó népek: „Az egyenlítő a földgömb gyújtó pontja... két félteke kigőzölgéseinek szabályozója... az a hely, a hol a tenger kétféle vére kicserélődik...” A kivándorlók kíváncsian tekintettek körül, de nem látva semmit, olyanformán néztek a derék úrra, mintha azt mondanák neki: „Tegye bolonddá a...”

Főképp azzal foglalkozott mindenki, hogy milyenek lesznek az új csillagok? Mert már napok előtt hallották emlegetni, hogy az egyenlítőn átmenve, más égi testeket fogunk látni, a többi között a Centaurus alfáját, mely a földhöz legközelebb levő csillag. Azt gondolták, legalább is akkora lesz, mint a hold. A férfiak és asszonyok kora reggel óta égnék szegzett szemekkel jártak, csodákat lesve. Egy asszony azt kérdezte a hájbiztostól: vajjon a föld másik felén is csak a régi napot és holdat látjuk? Mi az a vonal, a mely a földet ketté osztja? Igaz-e, hogy a ki Amerikába megy, az elveszti az esztendőnek egy negyedrészt? Hova lesz ez a három hónap? A

vagy egyáltalában még perbe sem fogatta.

Ez a tudat ad az ellenzéknek erőt, ez önt lelkesedést keblébe, ez jogosítja fel küzdelmében a látszólagos többség ellen. Igenis látszólagos, mert a jog és igazság kettő, mely mindig több, mint az erőszak egymagában.

Hiába kapaszkodnak a korona bizalmába. Az igazságtalanságot a koronának sem szabad szentesítenie soha. Aki erre rá akarná venni a koronát, az éppen a koronának tesz vele legrosszabb szolgálatot, s önmagának nem használ.

Bánffy azzal hivatkozik, hogy Bécsben úgy biztatták, miszerint az ellenzékkel úgy kell elbánni, mint háborúban az ellenséggel. Utána néztünk, hogy miként bántak el háborúban az ellenséggel, és rájöttünk Solferino-ra, Magentara és Königgrätzre. Bizony Bánffy is úgy meg fogja semmisíteni az ellenzékét, mint Königgrätznél mi tönkretettük a poroszokat, s Magentánál az egyesült olasz-francia haderőt.

Persze ezt a biztatást a koronától nem kapta, csak az ellenzéknek megfélemlítésére gondolta ki. Mert máskülönben a korona teljes bizalmával kistaffirozott miniszterelnök nem lett volna kénytelen visszavonni Tisza István elnök jelölését, ki pedig szintén erősen meg volt patkolva a felség bizalmával. Látszik, hogy ez az ember, mikor a posványba süllyed s közel van a befúláshoz, végveszedelmében nem áttal kapkodni még a szt. Isván tiszteletre méltó palástja után sem, melynek más vége nem lehet, mint a legfőbb tekintély megalázása.

Mi erősen hisszük, hogy így van, s hogy Bécsből nem fogják Bánffyt minden áron ráerőszakolni a nemzetre, mert utóvégre is nem maradna egyéb fen, mint hátrálót fuvatni akkor, mikor már későn van. Reméljük, hogy ez nem így lesz, mert különben megint csak felujulna a

hajóbiztos próbálja magyarázgatni a dolgot, de iparkodása falra hányt borsó volt. Némelyek ugyan megfeszítették elméjüket, hogy megértsék, de aztán látva, hogy nem boldogulnak, lemondó mozdulattal álltak odább. A legtöbb kivándorlónak az a gyanuja támadt, hogy mindez a sok esodálatos história csak füllentés, a melyet az urak fundáltak ki, hogy annál tudalekosabbnak látszassanak.

Az egyenlítő átszelését mégis mindenkinek megünnepelték, főképp mert minden tíz embernek három liter bort adtak s a kapitány megengedte, hogy kinyissák a tárházat, a hol a máhák vannak. Igazi öröme volt az embereknek, hogy a forró égél nedves levegőjében elrongyolódott ruháik helyett ünneplőt vehetnek magukra. Mintha csak vasárnap lett volna, olyan lett a hajó. És este tűzijáték lesz!

A keresztelőt délután négy órára tűzték ki. Mindent előre megállapítottak. A keresztelés és a beírás a tengerész-eszközök kamarájában fog történni, a kormány mellett, a kapitány szobája alatt. A nápolyi pap fogja föladni az úgynevezett szükségkereszttségét. A tisztelendő úrnak nem szokatlan dolog ez; régóta járja Argentina síkságait, gyakran történt, hogy utjában állított

regi mondás, hogy Ausztriának az a baja, hogy mindig egy gondolattal később érkezik.

Nyitramegyében az obstrukció nem használ.

Abban reménykedünk, hogy ha új évig az országgyűlés meg nem szavazza az idemnit, a kormány nem szedhet adót, ennél fogva nem is fizetünk. Mert ki volna olyan előzékeny, hogy fizessen, akkor is, mikor nem kell. De reményünk hiába való, mert a kormány még kiegészíti az ellenzékét. A megyének ugyanis mint az alább következő kivonat mutatja, több mint fél millió adóhátraleka van. Ebből fog tengődni a kormány addig is, míg megszavazzák, a mit kér, mert erre felhatalmazva van a multból. Feltesszük, sőt erősen hisszük, hogy a többi megyék sem jobbak a nyitramegyei Deákéé vásznánál; s így tehát a kormány erősen bizik, hogy nem hal meg éhen, míg az ellenzékét kiegészíti. A megyei adó egyensúly nálunk így áll: *I. egyenes adóiban* Nyitramegye összes tartozása 2,686,282 frt 39 kr, ebből törlesztés hozott 179,687 frt 13 $\frac{1}{2}$ kr, helyesbített tartozás 2,506,595 frt 25 $\frac{1}{2}$ kr, erre befizettetett, összesen 1,953,363 frt 83 kr, hátralek 1898. évi november hónap végével 553,231 frt 42 $\frac{1}{2}$ kr. *II. hadmentességi díjban* összes tartozás 107,908 frt 87 kr, összes befizetés 38,458 frt 02 $\frac{1}{2}$ kr, hátralek 1898. évi november hó végével 69,450 frt 84 $\frac{1}{2}$ kr. *III. közvetlen adók és jövedékek* címén 1898. november hóban befizettetett 385,842 frt 87 kr, leiratott: egyenes adóban 30,428 frt 31 $\frac{1}{2}$ kr, hadmentességi díjban 4639 frt 98 kr, összesen 35,068 frt 29 $\frac{1}{2}$ kr.

Még egyszer az ujvári dolgok.

Becsés lapjában az „Érsekújvári Takarékpénztár“-ról közölt két cikk ugyan elpanaszol egyet mást a „Szaválás“ és rendkívüli közgyűlések körül előfordult szabálytalanságokról, de egy fő és lényeges kérdéssel egyik sem foglalkozik.

Az u. i. köztudomásu dolog, hogy a nevezett takarékpénztár 1897. évi mérlege, mely a márciusi rendes közgyűlés elé volt terjesztve, fényes nyereséget tüntet ki, melyből az 50 éves fennállás emlékére bőséges adományok lettek javaslatba hozva és ebből kifolyólag a *diszközgyűlés* által folyósítva. Szent volt a meggyőződés, hogy vidéki pénzügyintézet fényesebben nem állhat, mint az „Érsekújvári Takarékpénztár“.

Itt álljunk meg és gondolkozzunk egy kissé a diszközgyűlés, a fényes osztalékok és jutalékok felvétele után rövid hat hónapra lappangó, titokzatos hírek járnak szájról-szájra, a pesti urak garmada számra jönnek Érsekújvárra, csőd, felszámolás, teljes bukás stb. És ime okt. 15-ki ke-

tak meg; keresztelne meg egy-egy fiút, a ki már lovon ül, de még nem juthatott paphoz. A teremszolga már reggel megleste, hogy a nápolyi tisztelendő fehér karinget és stólat szed elő a ladájából. A gyermeket szokás szerint, a hajó nevére keresztelik: Galileo. E nagy gőzösnék már lehet jó csomó ilyen kis druszája, szerte-szóra a világon. Keresztanya a mestrei kisasszony lesz. Keresztapának a kapitány kínálkozott; de egy argentinai országgyűlési képviselő magának követelte a tisztséget, mert a gyermek az ő hazájának a polgára lesz, tehát illik, hogy ő üdvözölje a kis fiút az új világban a köztársaság részéről.

Négy órakor jelentettek, hogy itt a keresztelés ideje. A képviselő szobájába osont, hogy rendes selyemsipkáját ünnepiesebb fejjedővel cserélje föl. A hajóorrban nagy vala az asszonyok mozgolódása; valamennyi szeretett volna feljutni a középső fedélzetre, hogy lásson; matrózokat kellett állítani a lépcsőkhöz, megakadályozni a tolongást. Sok beszéd, kíváncsiság mindenfelé, mintha valami királyi kereszteléséről volna szó; senki sem törődött a záport ígérő sötét felhőkkel. A tengerész-eszközök kamarája már tele volt az első osztály utasaival. Az asztalnál a kapitány, ki polgári részről fogja beírni a gyer-

lettel a *szaválás* alapján kiállított nyersmérleg 196,000 forint veszteséget tüntet fel.

Megáll az ember gondolkozása! mi történhetett? még javában vásárolják a részvényeket 1250 frttal és ime az intézet már meg bukott.

A részvényesek nem vonják felelőségre az igazgatóságot, mely hivatva volt az üzlet menét ellenőrizni, nem vonják felelőségre a felügyelő bizottságot, mely a kereskedelmi törvények értelmében a hiányért személyes és vagyoni felelőséggel tartozik, hanem teljes lemondással belé nyugosznak, hogy részvény értékük a piaci árt tekintve egy napon 800 frttal essen. Miért? mert *csőddel lettek fenyegetve, mely tönkre teszi az egész nagy vidéket.*

Hallatlan! a kormány vaskeze mindenüvé el ér, és ha a hiányt okozónak vagyona nincs, az adófizetők véres verejtékével térített meg az elveszett vagyont (Arad, Kalocsa stb. jó példák) és az érsekújvári takarékpénztár részvényesei, nem kutatom mi okból, elvesztenek tengernyi összeget, a pénzügyintézet ügyeit vezető és ellenőrző, ezért teljes felelőséggel bíró, intézők nembánomsága miatt; sőt mi több elsőbbségi részvényeket engednek kibocsájtani, olyan alapszabályokkal szentesítve, melyek a törzs részvények értéktelenségét fogják maguk után vonni.

Minden csendes, rendén van minden, csak a részvényesek siratják megtakarított pénzüket és az intézők közül a fők nyugodt lelkiismerettel folytatják az üzlet további vezetését.

Már most kérdjük van-e valóban 196,000 frt hiány, vagy nincs? Ha van, térítsek meg azt első sorban a törvény által erre kötelezett felügyelőbizottsági tagok és első sorban ezeknek elnöke; ha nincs hiány, akkor kár volt *szaválni* és az intézet régi jó hírnevét pellengére állítani és azt idegen kézre játszani. De tisztelt olvasó! még hallatlanabb a következő, igen érdekes eset: a volt felügyelő bizottsági elnök, ki a „*nyers mérlegben*“ kimutatott horribilis hiányért első sorban felelős Isten és ember előtt, ki az 1897. évi zárszámadást állítólag felülvizsgálta azt helyesnek, a kereskedelmi törvényekben megállapított feltételeknek megfelelőnek és az üzleti könyvekkel megegyezőnek találta, (nem állíthatja, hogy nem szakértő, mert állásából kifolyólag egyedüli szakértőnek lett felsőbb helyre felterjesztve és nélkülözhetlennek kvalificálva) *be lett választva az új igazgatóságba, hogy a multakban elkövetett hibákat kikeresse és javítsa;* ehhez bővebb kommentár nem kell!

Ki lettek küszöbölve az igazgatóságból olyanok, kik az intézetnek régi oszlopos tagjai vol-

meket; mellette az alkapitány és a hajóbiztos a tanúk. Kívül a fedélzetre néző ablaknál, kivándorló asszonyok arcai; mind ragyogó, hogy sikerült ilyen jó helyre szert tenni. Mögöttük a tömeg zajongott. Az asztalon a névlajstrom és a hajónapló nyitva; medence, egy pohár víz és sötartó; és három nyomtatott születési bizonyítvány. Mindenkin valami elmélyedő megilletődés látszott. Ez a tengeri térképekkel bélelt furcsa szobácska, az itt-ott csillogó hajóeszközök, a jelzások tekeresein feketelő huszonnégy nagy betű; — ezek az annyiféle emberek, a kik a hajó ingására minduntalan egyet-egyet tántorogtak; — a mozdulatlan és komoly tengerésztisztek; — a láthatatlan sokaság moraja; — és az ajtó négyszögét keresztbeszelő sötét óceán. — mindez a meghatottság és tisztelet érzetét támasztotta, a mi elfojtott suttogásban fejeződött ki.

Nem sokára megérkezett az öreg pap, karingében és stólijával, a melyet alkalmasint már az Atlanti-tenger első hajósainak keresztelésénél is használtak. Minden tekintet rászegődött. Meghajolva lépett be az alacsony ajtón, aztán se ide, se oda nem nézve az asztalhoz ment, keresztet vetett magára és behűnt szemmel kezdte mormolni a mély csöndben a víz és só szentelé-

tak, kik az eddigi fennállás körül érdemeket szereztek és kik vagyoniilag is tudnak representálni; de miért? mert a jóváhagyott alapszabály értelmében a tiszta nyereségből 10%-ék az igazgató-ságé.

És mi lesz már most a tisztviselőkkel, kik a vezetőség rendelkezését hajtották végre? Szomorú hírek keringenek erről is, de egyelőre csak egy nagy? = jellel lehet rá felelni.

Még egy újdéri.

Kétfejű igazgató.

Nagy-Tapolcsány, dec. 14.

Az itteni takarékpénztárnak hétfőn 12-én volt a kritikus napja. Az nap volt ugyanis az igazgató-választás. S a mint előre jeleztem, a zsidók összetartása s a keresztények gyöngesége megteremtette gyümölcsét.

Az igazgató-választmány tagjai szavaztak, és az eredmény az lett, hogy Ocskay László Nyitra városi számvevő, és Felsenburg a mi könyvvezetőnk, *egyenlő szavazatot* nyertek.

Nem akarok recriminálni, miért okai ennek a keresztény igazgatósági tagok, de tény, hogy itt mindenki a keresztény urak gyöngé magatartásának tulajdonítja a vereséget.

Ha ezek az urak nagyobb erélyvel léptek volna föl és nagyobb nyomatekot szereztek volna a takarékpénztárban elhelyezett keresztény pénznek, akkor a zsidók uralma nem nyerhette volna ezen jelentékeny megerősödést.

Az igazgató-választmány a szavazategyenlőség által okozott zavarban nem tudott más menekülőt találni, s kimondotta, hogy legyen két igazgató. Ocskay is Felsenburg is. Egyenlő fizetéssel, de Ocskay kap nagyobb címet és lesz: vezérigazgató. Talán jó lett volna kimondani: Ocskay legyen a keresztények igazgatója, Felsenburg pedig a zsidóké.

A mi keresztény közönségünket ez az ügy, ez a kétfejű igazgatóság nagyon lehangolja. Mindenki a zsidók győzelmét, a keresztények vereségét látja benne.

Nem ismerjük Ocskay urnak igazgatói képességeit, és nem irigyeljük helyzetét, de számítnunk reá, hogy az ő hibéből jól ismert pontossága és szigora, óvatossága és kitartása kellő értékére szállítja le Felsenburg „társigazgató-ságát.”

— csányi.

sénel szokásos exorcizmusokat. Aztán egy kanál sőt tett a pohárba, felrázta, belemártotta újját és meghintette a jelenlevőket. A nők keresztet vetettek. A suttogás megint kezdődött. Ekkor a hajóbiztos így szólt: „Jönnek”.

A lépcsőn először az apa bukkant fel, örömtől ragyogón, frissen beretvált ábrázattal, tiszta ingben, karján a csecsemő. Aztán rendes zöld ruhájában, betegesen halványan, a mestrei kisasszony, kit félkézzel az argentinai képviselő segítette. Majd mindnyájunk nagy csodálkozására, az ujszülött anyja, sápadtan, de mosolyogva. Derékánál fogva a püpos matröz támogatta. „Nem lehetett vele birni”, dörmögött a matröz, „hiába tiltotta a doktor, minden áron el akart jönni; azt mondta, úgy tesz mint otthon, a hol mindig már másodnap dolog után lát.” Legutolsónak jött a paraszt házaspár nagyobbik fia, a kezében egy fél gyertyával.

Jószívú, kedveskedő mormolás fogadta a picike Galileot, a ki vörös kis képével bekén aludt, a kék takaró alatt, esokros fehér párnájában, nyakán egy emlékpénz. A mestrei kisasszony átvette az apa karjáról a gyermeket és tekintett rá az ő édes, bánatos mosolyával. Nem volt közöttünk, a ki ne érezte volna a szomorú ellentétet: ez az apró teremtés, a ki most kezdi

Újdonságok.

Dr. Gerevich Emil. a nyitrai felsőbb leányiskolának miniszteri biztosa, kassai főreáliskolai igazgató f. hó dec. 13-tól egész 17-ig körünkben időzött, s e napokon a felügyelete alatt álló női középiskolát tüzetes vizsgálat alá vette, úgy a tantestület előadási módját, mint a növendékek haladását és az intézet felszerelését illetőleg. — Az intézet 3 évi fennállása alatt a tanterők áldozatkész és önfeláldozó működése folytán — ezek saját szavai, melyekkel az utolsó konferencián búcsúzott — nemcsak semmi kíváncsi valót sem hagynak hátra, hanem ellenkezőleg úgy a tanári kar késztsége és képessége, valamint a növendékek haladása egyenesen ösztönzik őt, hogy a legjobb lelkiismerettel ajánlja a miniszternek, hogy az intézetnek a nyilvánossági jogot — mely próbaképen egyelőre csak három évre volt megengedve — *még ez iskolai év folyamán végleges is engedélyezze.* A püspök ur, mint az intézet létesítője, az áldozatkész igazgató, mint odaadó vezetője, valamint a tantestület büszkeséggel tekinthetnek a lefolyt három évre, mely alatt ugyszólván semmiből létesítettek egy virágzó tanintézetet.

Dr. Dudek János barátunk, mint értesülünk e hó 16-án Budapesten a polgári iskolai képesítést valamennyi tantárgyból jeles eredménnyel — tehát a lehető legkedvezőbb eredménnyel tette le. Dr. Dudek e vizsgájával csak igazolta azt a várakozást, melyet úgy fényes tehetségeinél, mint elpusztíthatlan vas szorgalmánál fogva mindnyájan belé helyeztünk. Dr. Dudek ma vasárnap érkezik vissza körünkbe; legújabb okleveléhez melegen gratulálunk!

Ocskay László, városi számvevő december 12-én a nagytapolcsányi takarékpénztár igazgatósága által egyhangulag vezérigazgatóul megválasztott. Ocskay ur azonban ez új állást elfogadására 14 napi megfontolási időt kért.

Személyi hírek. Dr. Fekete Endre nyitrai lakos ügyvédjelölt közigazgatási gyakorlónak nevezetett ki. — Pintér Endre rimaszombati kir. pénzügyi fogalmazó a nyitrai kir. pénzügyigazgatóságához segédtitkárrá. Blánár József nyitrai pénzügyigazg. számtiszt ellenőrré nevezetett ki.

Egyházi hírek. Chocholus Bálint pruzsakai plebános, koronás arany érdemkereszttel kitüntetett volt tábori lelkése, kinevezetett helyettes alesperessé és kerületi tanfelügyelővé. — Az eszterg. főmegyéből: Borovszky József Grinádra adminisztrátornak küldetett. Kápláni minőségben áthelyeztettek: Jezsó János Vágszerdahelyre,

Maszarik Victor Vedródre, Molnár János Komjátra, Ozorai János Selmebányára, Perczely Károly Nagyszombatba, Juracsik Sebestyén Verebelyre, Valenta János Nagy-Súrta, Szuhan József Uninba, Hoffman József Kis-Tapolcsányba, Szelezky Kamil Garam-Kövesdre. Subsidiáriusoknak küldettek: Kuchta Bálint Bartra, Szaszinek Nilus Alsó-Dióstra, Babusek Antal sz. ferenczendi áldozár fölvetetett az egyházmegye kötelekébe. Horváth János budapesti hitoktatónak és Gerely József gróf Esterházy Mörice családjához nevelőnek küldetett.

Esküvő. Izsó Gábor m. áll. vasuti számtiszt Ersekujvárról folyó hó 10-én oltárhoz vezette Klszák Paula kisasszonyt, Klszák Nándor nyitra-ivánkai postamester kedves leányát.

Megyei bizottmány. Nyitravármegyei törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlése f. é. december hó 30-ára tüzetett ki.

Adomány. Bende Imre püspök ur ő meltsága a nyitrai zenekedvelők egyletének céljainak előmozdítására 20 frtot adományozott. Fogadja a nemeslelkű főpásztor kegyes adományáért ez uton is az elnökség hálás köszönetét.

Halálozás. Marosi József szemői (Kom. m.) plebános f. hó 15-én esti 8 órakor 57 éves korában szívszélhűdésben hirtelen elhunyt. R. i. p.

A nyitrai kath. körben egyre élénkebb a saison-elet. A vasárnapi felolvasások közönségét alig képes befogadni a kör nagy terme. Az utolsó felolvasó: Turzó Ferenc főgimn. tanár volt, aki a kuruc világból varázsolt élénk egy fényes részletet. A felolvasón meg látszott, hogy „régic dicsőségünk” emlékeiből előszeretettel szedgeti össze a szűkebb hazája — Nyitra — vidékén lejátszódott nagy eseményeket, a melyek — sajnos — feledésbe mennek egészen, ha a multak emlékein lelkesedő hazafiak időről-időre fel nem eleventik. Ezt tüzte feladatául a felolvasó is. Ugyan kinek is jutna eszébe ma, mikor csak a prózai értelembe vett „Kenyermezei csata” képét látjuk a mindennapi életben, arra is gondolni, hogy: voltak idők, mikor az emberek szívökben szeretettel, oldalukon karddal küzdeni, vert és életet áldozni, számkivetésbe menni is tudtak a hazáért és annak szabadságáért. Ebből a — ma már — mesének látszó multból mutatott be néhány adatot és alakot s a háttérben Nyitra városát, mint sok ilyen nevezetes esemény színhelyét. Különösen élénk figyelemmel kísérte a közönség a Mária-hegyi kántornak, az egykor vitéz kuruc vitéznek, zengzetes verseit. Meg is tapsolták érte zajosan. — Ma vasárnap megint lesz felolvasás 4¹/₂ órakor. Hogy miről fog olvasni a felolvasó — nem áruljuk el. Elég ha annyit mondunk, hogy Zongor József a mindig szellemes nyitrai esperes-plebános ul a felolvasó asztalhoz, s ez elegendő garanciát nyújt a közönségnek arra, hogy kellemesen fog szórakozni.

A Nyitramegyei Központi Hitel-szövetkezet részere folytatolagosan jegyeztek

az életet és ez a szegény jó lélek, a ki immár vége felé jár. Minden pillantás rá szegződött, a mint lehajtott fővel nézte a kisdedit, szemében az anyai érzés minden kincsének ragyogásával. A sirba fogja vinni magával ez érzést!

A kapitány szemöldökének oly zordon összeráncolásával, mintha vádirat volna kezében, felolvasta a névlajstromba iktatott születési bizonyítványt:

— Ezernyolcszáz stb. nap és óra stb. a génuai tengerészosztályhoz tartozó Galileo nevű gőzös földézetén stb. Ez meg ez a hajóorvos ur, ez és ez tanuk jelenlétében, élénk, a föntnevezett gőzös parancsosztó kapitánya elé mutatott egy fiúgyermeket, a ki N. N. asszonytól született...

Minden ajk mosolygott, mikor a szegény kisdedit születés helyének felolvasására került a sor: az északi szélesség 4-ik és a párisi délkör szerint számított nyugati hosszúság 28-ik foka, 48-ik perce alatt.

— ... Minélfogva, folytatta a kapitány, a jelen jegyzőkönyvet beiktattuk a névlajstromba, aláírásunkkal megerősítvén.

A kapitány és a két tiszt aláírták a névlajstromot s a három születési bizonyítványt, melyből egy a montevidói olasz konzulátus, egy a génuai révkapitányság, egy pedig az apát

illeti. Aztán odanyújtották a tollat az apának, a ki nagy ügygyel-bajjal, szüntelen törülve homloka izzadságát, háromszor lekanyarintotta a nevét a papirosokra.

E pillanatban hirtelen nagyot dőlt a hajó. A keresztanya megtántorodott. Az argentinai képviselő megfogta karját, hogy el ne essék; és láttam szemében a kínos megilletődést, mikor keze érezte e kar szörnyű soványságát. Az ég egyre sötétebb lett, a tenger fakó; egy pár nagy csöpp hullott a földézetre.

A pap előlépett. Megkérdezve az adandó neveket. Nagy sovány kezét az alvó kisdedit feje alá tette, míg az argentinai jobbjával a gyermek mellét érinté. Aztán háromszor végigöntötte a kis kopasz főt a pohárból:

— Galilee, Petre, Johannes, ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Aztán: Galilee, Patre, Johannes, vade in pacem, et Dominus sit tecum.

— Amen, mondták egy hangon az ablakban álló asszonyok.

Ezután a pap rákezdte az Agimus-t. Az anya tekintete gyermeke arcáról hol a tisztekre, hol a hajóeszközökre esett, nézte ezt a különös kápolnát, hallgatta a kormánykerék nyirkorgását és a köteleken átsúvöltő szélzugást, majd loppaj

üzletreszeket és pedig gróf Pálffy József 500 koronát, Jambor Péter 100 koronát, Zsere községi hitelszövetkezet 100 koronát. Az eddig jegyzett üzletreszek összege 52000 korona. További jegyzések elfogadtatnak a Nyitrai Megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalában és a Huszár István-féle könyvkereskedésben. A kinnel még aláírási ivaik vannak, sziveskedjenek ezeket postafordultával beküldeni, hogy részükre az alakuló közgyűlési meghívó és az alapszabály tervezet expedítható legyen.

Színházi műsor. Kedden, december hó 20-án: „Vasgyáros” színmű. Szerdán dec. 21-én: „Libapásztor” operett. Csütörtökön dec. 22-én: „40 éves kis leány” bohózat. Pénteken dec. hó 23-án: „Lemondás” színmű (félhelyekkel). Szombaton dec. 24-én nincs előadás. Vasárnap dec. 25-én: „Piros bugyellárás” népszínmű. Előjegyzések a heti műsor összes darabjaira elfogadtatnak a Marton-féle tőzsdében.

Nyitrai vármegye közg. bizottsága kedden december 13-án Thuróczy Vilmos főispán elnöke alatt rendes havi ülését tartotta. Az alispáni jelentésből kivették, hogy Reeska Rezső szobatiszt körjegyzőt, a fegyelmi választmány 150 frt pénzbüntetéssel, a felfüggesztett Kardhordó István pöstyéni jegyzőt pedig a miniszter hivatalába visszahelyezte és 200 frttal büntette. — Az építészeti hivatal főnöke jelenti, hogy a megyei utak a lehető legrosszabb állapotban vannak, mi abban leli okát, hogy a hivatal személyzete kétfőre apadt le, és elegendő pénzzel nem rendelkezik. Az alispán erre megjegyzi, hogy ezen állapotban a legközelebbi időben segíteni nincsen kilátásban, mert a jövő két évre szóló költségvetés már elkészült, és a miniszter több törvényt is eszközölt, mondván hogy a megye segítsen magán a hogy tud. Az alispán azon nézetben van, hogy a vasuton érkező árukra vámot vet ki, s így a begyűlt pénzt az utakra fordítandja. — A pénzügyigazgató egy csomó adóhátraleírás-hoz javaslatba. — A megyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot a vármegyében kedvező, megvizsgáltattak tanodák, vendéglők, kávéházak, korcsmák és mézarszék, a tapasztalt hiányokat bejelentette a megtorlási intézkedések megtétele végett. (Hát hamisított bort nem kutatott, pedig van nemcsak a városokban, hanem a falvakban is elég.) — A tanfelügyelő november hóban 13 iskolát látogatott meg, a tanítási eredmény kielégítő, az igazolatlan mulasztások csak elvétve fordulnak elő. Csak a kis-bábi iskolában talált egy csomó kifogásolni valót, felszerelési hiányosak, a termék elégtelenek és alacsonyok. Az épület életveszélyesen rozzant, kéri a helyreállítás iránt intézkedni. Bejelenti továbbá, hogy 24 felekezeti iskolában nincsen tanító, az állások betöltése iránt az esztergomi, nyitrai és besztercebányai püspöki egyházmegyei, ág. ref. és ev. ref. egyházi főhatóságok kerestessenek meg; 55 tanítónak nincsen oklevele, 26 tanító nem tud magyarul, 93 iskolában gazdasági teli tanfolyam lett berendezve. Végül bejelenti, hogy a breznó-váraljai ev. hitközség, melynek a közg. bizottság annak idejében,

a sötét tengerre pillantott; úgy látszott, mintha nyugtalan volna, mintha attól felne, hogy ez a profán környezet szerencsétlenséget hoz kis fiára.

— Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum... végezte a pap.

— Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis... folytatták az asszonyok.

E pillanatban vakító villámfény hatott a szobácskába és egy hosszú kínos hang hallatszott; a gőzös nagyot szökött; az anya sírva fakadt.

— Amen, mondta a pap.

— Amen, feleltek kint az asszonyok.

Mindenki az anya felé fordult; kérdezték: mi leli és vigasztalták. Az asszony pedig a keze fejével törülte könnyeit és azt kérdezte:

— Parche no'l ghe ga messo el sal sulla bocca? (Miért nem tette a sötét szájába?)

Biztatták, oktatták, hogy ez csak szükségkeresztység volt; nincs templom, hát nem lehetett annak rendje szerint végezni; majd Amerikában pótolni lehet, a mi hiányzik, nyugodjék meg, a szentség azért érvényes.

Az asszony erre mohón megcsókolta gyermekét és mindenek kifelé indultak. Már szakadt az eső. Alig ért kabinjába a kivándorló család, az asszony ereje fogytán lerogyott egy ládára;

az iskola-épületen lévő tót feliratú címtábla eltávolítását meghagyta, — azon kérelemmel fordult hozzá, hogy a közg. bizottság neki megengedje, hogy a magyar felirat mellé tót nyelvűt is alkalmazhasson, a mibe a bizottság beleegyezett.

Szélhámos cseléd. Mult napok egyikén egy cseléd beállt König Lipót kalmár-utcai boltjába, és Thuróczy Vilmosné nevében különböző selyemkendőt kért kiválasztásra. A kereskedő megörülve az előkelő kundschaftnak sietett a kívánságnak eleget tenni. Nemsokára a cseléd visszajött egy kendővel s azzal, hogy a méltóságos asszonynak ez nem tetszik, hanem még más egyéb cikket kért bemutatónak, és így jókora csomót ki is választott, hogy azt elvigye. König azonban élt a gyanuperrel, és a kiválasztott árukkal segédjét küldte a megyeházára, a hol is tudt adták neki, hogy a főispánné részéről senki sem kapott megbízást és nem is rendelt senki. König az ismeretlen cseléd ellen a rendőrségnél tett feljelentést.

Zene növendékek. A nyitrai zenekedvelők egylete zenei kiképeztetés végett felfogad több 16-ik életkorú meghaladott ifjakat növendékül. A pályázók iskolai bizonyítványaikal ellátva jelentkezhetnek személyesen Artmann Ede egyleti zeneigazgató urnál. Az oktatás ingyenes.

A melyik színházi bérlő helyét a pénteki előadásokra megtartani nem akarja, sziveskedjék ebbeli szándékát a Marton-féle tőzsdében kedden délig bejelenteni. Együttal azt is megjegyzzük, hogy a mult évi idénybérlés a pénteki előadásokra is vonatkozott tehát az idén semmiféle újítás nem történt. A félreértést az okozta, hogy a mult évben a kisbérlétekből voltak kizárva a pénteki előadások. Ha a t. bérlők tekintetbe veszik a fölötté kedvezményes bérléti árakat s azt, hogy a premierék bérlésben mennek, akkor nem mondhatják azt, hogy a felárú előadásoknál ráfizetnek. A melyik bérlő azonban azt hiszi, hogy a felárú előadásokkal megkárosítatik, sziveskedjék jelentkezni Megjegyzendő még az is, hogy pénteken nem fér művek, hanem a legkedveltebb darabok a legjobb előadásban kerülnek színpadra.

Adakozunk a kicsinyeknek! Nyitra város rom. kath. elemi népiskoláit látogató szegény és árva gyermekek karácsonyi fölrüházására adakoztak: Bende Imre 25 frt, Simkó Antal 10 frt, Forgách Károly gróf 10 frt, Battányi Vilmos gróf 5 frt, Kondor István 2 frt, dr. Puchovsky Bálint 1 frt 50 kr, Markovics János 5 frt, Zongor József 10 frt, Huszár Lujza 50 kr, Huszár Marianna 50 kr, Huszár Pista 50 kr, Seeber Vilmos 2 frt, Ikrényi József 5 frt, Toifel József 2 frt, Kereskedelmi és Hitelintézet 10 frt, dr. Pollák Izidor 1 frt, Szida Kálmán 2 frt, dr. Franciscy Lajos 5 frt, Thuróczy Vilmos 5 frt, összesen 102 frt, Szarany Andor IV. o. t. gyűjtőívén: Ottó J. 10 kr, Szuhányi 50 kr, Kriner 10 kr, Lelkes 20 kr, Draskóczy 50 kr, Burghard 20 kr, Kollar 50 kr, Valentini 20 kr, Incedy 30 kr, Nagy A. 1 frt, Lórensené 50 kr, Majthényiné 50 kr, Vitvicsy Irén 20 kr, Ivánka 20 kr, Ivánkáné 50 kr, Szaranyé 50 kr, Szarany Lajos 50 kr, Szarany Andor 50 kr, összesen 7 frt, Koch Gyula III. o. t. gyűjtőívén: Magyary Miklós 2 frt, Névény Sándor 1 frt, Beke K. 1 frt 50 kr, Kubinszky 50 kr, Justh Szilárd 50 kr, Kovács 20 kr, Imrédy P. 25 kr, Csáska L. 50 kr, Kenézy Cs. 30 kr, Balogh I. 30 kr, Mikeszka L. 30 kr, Tagányi N. 50 kr, Kor-

ber R. 25 kr, Kovács Z. 25 kr, Frank A. 25 kr, Névény 15 kr, Blánár 20 kr, Schätzler 20 kr, Majorszky F. 50 kr, Kálix B. 20 kr, Czopf K. 30 kr, Novotni 20 kr, Ammer I. 15 kr, N. B. 10 kr, N. N. 30 kr, Szarváthy 20 kr, dr. Rudnay Sándor 1 frt, Karlánék 15 kr, Vieszt Gy. 1 frt, Csernyánszky A. 30 kr, dr. Lövinger 1 frt, N. N. 30 kr, dr. Munelsz L. 1 frt, Riszner 1 frt, Sinkovits Károlyné 50 kr, Guderna B. 15 kr, összesen 17 frt 55 kr. — Metzger Ede 1 frt. — Ott János I. o. t. gyűjtőívén: Doeskálk J. 10 kr, Mollner 5 kr, Rolfesz 5 kr, N. N. 10 kr, Gladitsch 5 kr, N. N. 10 kr, Pekári L. 20 kr, Porubetz 5 kr, Weigl M. 10 kr, Racskovics P. 10 kr, Palásy Ernő 5 kr, Váczy I. 10 kr, Hamel 5 kr, N. N. 10 kr, Mitterbauer A. 20 kr, Ott F. 20 kr, Ott A. 20 kr, Ott Mari 20 kr, összesen 2 frt. Ottó József IV. o. t. gyűjtőívén: Pollák M. 20 kr, Nemmann E. 15 kr, Borsiczky S. 30 kr, Braunsteiner M. 50 kr, Zinz J. 20 kr, Novotni V. 20 kr, N. N. 50 kr, N. N. 20 kr, Felner A. 30 kr, Novotni I. 10 kr, Tauszig J. 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, Nigrini 10 kr, Pálincás J. 15 kr, Kramer H. 50 kr, N. N. 20 kr, Bacsa I. 20 kr, Flimmel 1 frt, Magerle N. 50 kr, N. N. 20 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, Péntek I. 10 kr, Szuhányi 30 kr, Majthényi 1 frt, Balázs Gy. 1 frt, Brod T. 20 kr, Tóth I. 20 kr, N. N. 20 kr, P. B. 20 kr, Széplaky 50 kr, N. N. 30 kr, N. N. 20 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 15 kr, Edinger R. 20 kr, E. R. 50 kr, N. N. 10 kr, Steyner M. 10 kr, Jakob I. 50 kr, Plech 10 kr, Ottó J. 20 kr, N. N. 10 kr, Pascher R. 10 kr, Merkader A. 20 kr, N. N. 20 kr, Bacsa I. 30 kr, Liptovszky Istvánné 20 kr, Illyés I. 20 kr, N. N. 40 kr, Felix R. 20 kr, Ott F. 40 kr, Prohászka 25 kr, Haas H. 20 kr, Weigl A. 50 kr, Kleyer O. 30 kr, Ammer I. 20 kr, Paulovics Gy. 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, Mariska 50 kr, Pollák M. 20 kr, Szlavik N. 50 kr, L. I. 10 kr, N. N. 50 kr, összesen 18 frt 30 kr. Füssel István IV. o. t. gyűjtőívén: S. A. 20 kr, Huber R. 50 kr, Pitzer M. 20 kr, A. R. 20 kr, Halecsusz A. 20 kr, dr. Stein S. 20 kr, gr. Stomm Lajos 50 kr, N. N. 10 kr, Kiss 30 kr, Zahajkicsics 10 kr, Biró 30 kr, N. J. 10 kr, Schmidt 10 kr, Mihályi 30 kr, Wohlmuth 50 kr, Alföldy 50 kr, Podoincz 20 kr, Öhm 50 kr, Mészáros P. 15 kr, Müller 15 kr, Ferenzi I. 15 kr, Dedinszky 10 kr, Urhegyi 30 kr, Tóth János 20 kr, X. Y. 10 kr, N. N. 15 kr, N. N. 20 kr, Papp Z. 20 kr, Hochreiter 30 kr, Krivinyi K. 20 kr, Skala V. 15 kr, Szolcsányi E. 30 kr, Füssel M. 50 kr, Csepri Antal 50 kr, Füssel E. 10 kr, összesen 8 frt 75 kr. Neugebauer Deszö I. o. t. gyűjtőívén: Holly M. 20 kr, H. I. 10 kr, Lörcinc Gy. 10 kr, Sasvári M. 20 kr, Neugebauer N. 2 frt, Neugebauer D. 20 kr, összesen 2 frt 80 kr. König Ferenc III. o. t. gyűjtőívén: N. N. 10 kr, Szabó P. 50 kr, Jureczky I. 50 kr, N. N. 30 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, Sch. R. 10 kr, Ribai 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 50 kr, B. S. 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 10 kr, P. B. 20 kr, N. N. 20 kr, Gorka Gy. 20 kr, N. N. 10 kr, N. N. 20 kr, összesen 3 frt 90 kr. Lelkes Aladár IV. o. t. gyűjtőívén: Paulinyi I. 20 kr, Czenky J. 15 kr, Lelkes A. 15 kr és 13 méter barkett, öz. Kubinyi Lőrincné 50 kr, Karsay M. 20 kr, Laurencsik 10 kr, Prohászka G. 50 kr, Blasko R. 5 kr, Sümegh E. 10 kr, Eiser S. 50 kr, I. Gy. 50 kr, Sch. K. 5 kr, N. N. 5 kr, N. N. 5 kr, N. N. 10 kr, N. N. 5 kr, N. N. 10 kr, N. N. 5 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, K. F. 10 kr, N. N. 10 kr, K. S. 50 kr, N. N. 10 kr, S. A. 5 kr, Mozsary József 50 kr, N. N. 10 kr, összesen 5 frt 71 kr. Kaszala József IV. o. t. gyűjtőívén: Kaszala J. 10 kr, Reisz I. 50 kr, Gabmajer M. 1 frt, Mühlhauser 20 kr, Hólek L. 50 kr, Herverth A. 1 frt, Horváth I. 1 frt, összesen 4 frt 20 kr. Fratriss József IV. o. t. gyűjtőívén: Paschek Viktorné 40 kr, Mattyasovszky Nándorné 20 kr, N. N. 20 kr, Barta J. 1 frt 20 kr, dr. Fratriss K. 50 kr, Fratriss I. 10 kr, Fratriss J. 10 kr, Juhász Márta 50 kr, Békei Sári és Pisti 40 kr, Fratriss Jenő Vilma és Laci 30 kr, Bartaky J. 50 kr, Laci bácsi 50 kr, összesen 4 frt 90 kr. Ötvös Jenő IV. o. t. gyűjtőívén: N. N. 30 kr, Stefkovics F. 50 kr, Pokorni V. 50 kr, Nagy I. 20 kr, Bócz A. 50 kr, Pekári L. 30 kr, Varga I. 1 frt, Ötvös O. 1 frt, Faschler Ferenc 3 frt, Tipula A. 20 kr, Petrovics L. 50 kr, Beke Károlyné 50 kr, Raskó T. 1 frt, Merkader A. 50 kr, Schmidt I. 50 kr, Jankovics 50 kr, Simonovics 30 kr, Szopka 50 kr, Vályi J. 50 kr, K. I. 50 kr, N. N. 50 kr, összesen 13 frt 80 kr.

Edmondo de Amicis után:

Tóth Béla.

Sziporka.

Vékony vacsora. Házigazda: (jó étvágyu, de sovány lakoma után éhen távozó vendégehez): Nagyon örvendünk. Mikor lehet megint szerencsénk?

FiataleMBER: Oh, kérem! Akár most is!

Szokolca polgármestere. Ismeretes, hogy megyénk e határszéli városkájának polgármestere nemrégiben elhunyt. Mint halljuk Vieszt Gyula, Nyitra város pénztárnoka a megyeházáról felszólítást kapott, vajjon hajlandó-e ezen állást elfoglalni. — A dolog érdemével most nem foglalkozunk, csak rá akarunk mutatni, hogy hova süllyedt városaink autonómiaja, midőn polgármesterek, egy a szokolcától teljesen távol álló s előttük teljesen ismeretlen egyént rákényszerítene a városra. Vieszt ur tudomásunk szerint soha sem volt Szokolcán, kivéve, hogy az utolsó választásnál Vaczulik néppárti képviselő-jelölt megbuktatásánál dr. Kostyal vál. elnöknek, mint alelnök ministrált. Ezzel úgy hisszük azonban, hogy csak a nyitrai vármegyeházán, nem pedig egyuttal Szokolcán is szerzett érdemeket. — Vieszt ur egyébként mint hivatalnok, igen használható ember, és a közvélemény (Ocskay László leszámitva) ítélete szerint jelentékeny szolgálatot tett Nyitra városnak. — Csak a vármegye, illetőleg a főispán preponteranciájára akartunk rámutatni, mikor két ilyen egymástól távol álló felet, mint Vieszt ur, össze akar egymással házasítani. Baj még az, hogy ha valaki polgármesterré akar választatni valahol, ahhoz a törvényszerint nem elég, hogy képviselő-választáshoz ott három napot töltött legyen, mint Vieszt ur Szokolcán, hanem odaváló polgárnak tehát ott választatónak is kell lennie. Miután azonban Vieszt ur nem az, ezen úgy remélnék segíteni, hogy Vieszt urat egy évre mint helyetteset küldik Szokolcára, azalatt megszerzi az ottani választói jogot, s ha még ez sem volna

elég, hát a „központi szelid nyomás” szintén nincsen hiába e világon.

Megerősített alapszabályok. Az érsekújvári kath. nőegylet módosított alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Hivatalától fölfüggesztett és vizsgálati fogságba zárt közgyám. A galgóczi járásnak közgyámját, Ziegler Ferenc galgóczi lakost, állítólagos pénzhányok miatt, melyeknek nagyobb része már megtértült, nemcsak hivatalától függesztették föl, hanem sikkasztással vádolva, vizsgálati fogságba is helyezték. A gyéren kiszivárgó hírek szerint ezt az alig 25 éves szerencsétlen fiatal embert, a kártyaszennyvedély hozta bajba. Nem értjük, hogy lehetséges ez, hiszen a járási közgyám nincsen feljogosítva árváspénzek beszedésére, sőt úgy tudjuk, hogy a galgóczi járás területén e tilalom községenként ki is volt dobolva. Ha netán a főszolgabíró e téren mulasztást követett el, s nem gyakorolt ellenőrzést a gyámmal szemben, úgy az alispán bizonyára őt is felelősségre fogja vonni.

A pozsonyi keresk. és iparkamara f. hó 7-én tartott ülésében a nyitrai törvényhatóság mellett működő ipartanácsba az 1899. évre újból megválasztotta: rendes tagokul: Zobel Gyula Nyitra, Ronchetti Rezső Galgóc; póttagokul: Szlamka János N.-Tapolcsány, Rajcsányi Vilmos Ny.-Zsámbokréth, kamarai kütagokat.

Nyitra vármegye rabjai. A kir. törvényeségi és 9 járásbírósi fogházakban Nyitra megyében november hóban a letartoztatott egyének száma a következő: 143 férfi és 32 nő, összesen 175.

Vesztett eb. Sándorf községben f. é. december 6-án egy vesztettségben gyanús beteg kutya kóborolt s ott 4 embert és 15 kutyát megmárt és aztán a reggeli sötétségben a szomszéd pozsonymegyei Detrekő Szt.-Péter község felé menekült el; a megmárt egyének Budapestre a Pasteur-féle intézetbe szállították gyógykezelés végett.

Baleset. A Miaváról Brezovára vezető utszakaszon I-ső számú közhidnál bizonyos Podmajerszky Pál turulukai lakos, ittás állapotában a 4 mélyesű patakba lezuhant és rogtön szörnyet halt.

Bizalmatlansági szavazat. Tótmegeyer község választói elükön a helybeli esperesplebánossal, községi bíróval, a független intelligens választók és jobb módú gazdák f. hó 15-én számos aláírással kérvényt küldtek be a képviselőháznak, melyben képviselőjüknek Craus Istvánnak bizalmatlanságot szavaznak, a miért az alkotmányellenes „Tisza-papirt” aláírta; egyben felszólítják, hogy aláírását vonja vissza és foglaljon állást a kormány alkotmánytípró eljárásával szemben. — Tehát már kikezdtek.

Szörnyű szerencsétlenség. Mult héten a póstyéni vasuti állomáson egy munkás, ki a vasuti kocsi összeláncolásával elfoglalva volt, saját vigyázatlansága folytán, két mozgó kocsi ütközése közé került, úgy, hogy a szerencsétlen ember pogácsává lapítva rogtön meghalt. A vasuti orvos más állomásokon el lévén foglalva, egy másik orvost hittak a városból, ki oly különös orvosi halotti bizonyítványt állított ki, hogy a munkás gutaütés következtében halt meg, s csakis az állomás főnök határozott fellépése következtében a hulla alapos megvizsgálása után derítette ki a valót.

Sertés tenyésztés tan címmel most van sajtó alatt Kovácsy Béla a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatójának egy nagyobb szabású munkája. A körülbelül 20 nyomtatott ivre terjedő munka különösen azért érdekes, mert behatóan ismerteti a Magyarországon tenyésztett külföldi sertésfajtákat s az azoktól származó keresztesztési termékeket. Egyetlen egy könyv sem foglalkozik külföldi sertéseknek, különösen pedig az oly óriási hasznot hajtó u. n. angol kultur sertéseknek belföldön való tenyésztésével oly behatóan, mint Kovácsy könyve, miért e könyv nélkülözhetetlen mindazoknak, kik ezen sertések tenyésztésével foglalkoznak vagy a jövőben foglalkozni akarnak, mert csak az ezen könyvben lefektetett ősmerek alapján lesznek képesek az angol sertéseket oly módon tenyésztetni és kezelni, hogy legalább kétszerre nagyobb hasznot érjenek el velük, mint az eddig tenyésztett magyar sertésekkel. A könyv előfizetési ára 3 frt. A megrendelés szerzőhöz vagy Vitéz A. könyvkereskedőhöz küldendő Kassára.

Trencsén-vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 22-én tartja rendes téli közgyűlését. Választások is lesznek. A hírek szerint Popper „bevonul” hadaival. Sokan kíváncsiak arra, vajon csak azért vonul-e be, hogy Szalavszkynak megmutassa: „Jach ben der Herr!”

Arckép-leleplezés. A kisuca-ujhelyi kath. kör helyisége folyó évi december hó 4-én megható ünnepélynek volt színhelye. Ekkor tartotta a kath. kör Gasparez Ignác elnöklele alatt havi XI. rendes választmányi ülését, melynek végén a kath. kör azzal lepte meg Czvincsek Jánost, e kör alapítóját, hogy igen szépen sikerült olajfestésű és életnagyságu arcképét a kath. kör helyiségében ünnepélyesen leleplezte. Gasparez Ignác alelnök és Dvorszky János könyvtárnok, a kath. kör nevében megható szavakkal emlékeztek meg Czvincsek János itteni elévülhetetlen érdemeiről. Az ünnepeltet ezen kitüntetés felette meghatóta, ki örömkönyvek között megindult szavakkal köszönte meg ezt a körnek, igérte és biztosította a kört, hogy mint eddig, úgy ezentul is tehetsége szerint fogja azt támogatni és felvirágzását közreműködni. Valóságos örömnép volt ez, hol a hívők atyjuk és vezérök iránt való szeretetüket, ragaszkodásukat és tiszteletüket nyilvánították. Helyén is volt ez, hogy a fáradságos és kitartó működés némi elismerésben részesüljön, hiszen Czvincsek ennél is többet érdemel, a nép pedig ismeri jóakaróit. A diszkeretben a körhelyiségében kifüggesztett képet Veil Adolf festő készítette. A kép ára 60 frt, mely önkéntes adakozásból lett fedezve. *Egy jelen volt.*

Magyar gazda cím alatt nem régiben indított meg Kovácsy Béla neves gazdasági szakíró egy havonta egyszer megjelenő gyakorlati irányú gazdasági folyóiratot, melynek csekély előfizetési ára évente 2 frt. Annyi jó tanácsot, annyi hasznos dolgot tartalmaz ez a lap, hogy annak egy gazda asztaláról sem volna szabad hiányoznia, mert csekély előfizetési árat jó tanácsaival sokszorososan megfizeti. Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba Vitéz A. könyvkereskedésébe Kassára küldendők.

Boldog Trencsénmegye! Itt nincsenek Kriványok, nincsenek „elvitórlázó” hazafiak. Melyik megye dicsekedhetik vele, hogy fölöslege volna? Csakis egy nagyközség az, széles e hazában. A zsolnaiak „Zsilina”-nak mondják. Valamikor káposzta földjeiről volt híres. Ez a híre megszűnt már. A jó káposzta helyét beépítik Szalavszky lengyel földie — az új honalapítók. Megmarad azonban a városi pénztár. A közigazgatási bizottság f. hó 12-én tartott ülésén szóról-szóra ezeket jelentette róla a pénzügyigazgató: „Zsolna nagyközség pénztára rovancsolásánál szabálytalanságot konstatáltam, a mennyiben több mint 7000 frtnyi elnaplozatlan többletet találtam, mely esetre vonatkozó jelentésemet, miután az előjáróság tagjai felvilágosítás-al nem szolgálhattak, — a vármegye alispánjához áttettem.” Az alispán ur kiküldte a főszámvevőt hadd derítse ki honnan ered ez a többlet?

Karácsonyi ajándéknak a legdrágább játékszernél is sokkal többet ér egy szép, tanulságos, vallás-erkölcsös irányú könyv. Sajnosan kell tapasztalni, hogy gyermekeinknél a szív képzését elhanyagolják, pedig sok esetben egy jó irányú könyv olvasása oly állandó benyomást gyakorol a gyermek életére, hogy irányt ad erkölcsi jelleme fejlődésének, megszilárdítja hitet és megerősíti akaraterét a jóban és visszatartja a rossztól. E célból kiadtuk korunk legjelesebb íróinak elbeszéléseit, melyekből már számos példányunk elfogyott. A ker. szülők, főt. hitoktató és lelkesz urak figyelmébe ajánljuk raktárunkon még meglevő következő kiadványainkat:

1. Egy fehér Afrikában.
2. Oramaika.
3. Ravensrock.
4. Tom Playfair.
5. Wynn Percy.

Ezen, a külföldi irodalomban általános fel-tűnést keltő művek első 3 kötetének ára egyenkint 50 kr füzve, diszes vászonkötésben 70 kr. „Tom Playfair” ára füzve 1 frt, diszes vászonkötésben 1 frt 30 kr. „Wynn Percy” füzve 80 kr, kötve 1 frt 10 kr. Ha azonban valaki az utóbbi kettőt egyszerre kívánja, úgy Tom Playfairt is ugyanazon árban engedjük át, mint Wynn Percyt.

A megrendelések a következő cím alatt eszközölhetők: Egyházirodalmi iskola. Esztergom. Szeminárium.

Közegészségügy Nyitra megyében. Dr. Thuróczy Károly megyei fizikus legújabb közegészségi jelentéséből kiemeljük a következőket: A közegészségi állapot általában véve kedvező volt, kivéve a póstyéni járást és Szokolca városát, hol a ragályos betegségek tömegesebb fellépése az azt kedvezőtlenne; ragályos betegségek közül észleltetett a ronesoló toroklob: 46 községben 86 beteg 34 halálessel; a vörheny 3 községben 3 beteg; a kanyaró: 21 községben 136 beteg 11 halálessel; a bányahimlő: 4 községben 6 beteg; a szamárhurut 8 községben 66 beteg 6 halálessel; a hasi hagymáz: 7 községben 39 beteg 5 halálessel. Vitten községben pedig a kis gyermekek között uralkodik járványosan a ragályos betegség. Az eddigi betegülések száma 23.

Gabona árak a nyitrai piacon: Buza 9.50—10.00 Rozs 7.70—8.10. Árpa 6.70—7.20. Zab 5.80—6.10. Kukorica 4.50—4.80. frt mm.-kint. Liszt ára: (Szurmay József lisztkereskedésében) Nulla 20 kr. — 1. sz. 18 kr. — 2. sz. 16 kr. — 3. sz. 15 kr. — 4. sz. 14 kr. — 5. sz. 13 kr. — 6. sz. 12 kr. — 7. sz. 10 kr. kilónként. — Korpa 4.60 mm.-kint.

***** CSARNOK. *****

A dubnici róm. kath. plebánia.

Közl: Dr. Chorényi József.
(Folytatás.)

Utódja *Ondrej Kovics Miklós* szintén nyitrai kanonok, u. a. év április közepén a pruszkai plebániáról jött ide.²¹⁾ Hat évi itteni plebánoskodása alatt nevezetesebb misem történt; meghalt Dubnicon és eltemette lett 1682. május 4-én.²²⁾

Egy hónapra rá, június 4-én *Nozdroviczky András* foglalta el a plebániát. Az első anyakönyvi bejegyzésnél *administratornak* írja magát. Honnan jött nem tudjuk, sem mi történt vele, mikor megszűnt dubnici plebános lenni; 1693. június havában még itt volt; 1684-ben nyitrai kanonok lett;²³⁾ 1690. márc. 28-án két mohamedán leányt keresztelt meg Dubnicon. Illéshazy Miklós gróf kegyurának pedig István nevű fiát keresztvízre tartotta.

A következő plebánosról sincs sok mondani valónk. *Simonovics János* 1693. július havában jött Dubnicra.²⁴⁾ Különös kegyekben állott Illéshazy Miklós grófnál. Fényes tanúsága ennek, hogy mikor 1697-ben a trencsényi plebániát megkapta és abba máj. 20-án be is lett iktatva: Illéshazy fájlalván távozását, addig nem nyugodott meg, míg rá nem birta, hogy ismét Dubnicra visszatérjen. Tényleg szeptemberben már ismét Dubnicon találjuk. 1711-ben Illavára költözött át.

Dubnic ezután nagynevű papot kapott *Nozdroviczky István Agoston* személyében. Született Nozdrócon Trencsénmegyében és teológiai tanulmányait a bécsi egyetemen mint pázmány-intézeti növendék végezte. Az áldozári rendet 1706. évben még mint teológus vette fel, s miután a bécsi érsektől jurisdicciót kapott, tanulmányai mellett bejárta a kórházakat és börtönöket, s az ott sanyalódó magyarokat és tótokat legnagyobb önfeláldozással lelki vigaszokban részesítette. Nem szégyenkezett kéregetni is szegény lelki gyermekei számára, mi más hitűekre is oly nagy benyomást tett, hogy többen megtértek. Doctori disputáján nem kisebb támadói voltak, mint: Eszterházy Imre gróf pálosok generálisa, később esztergomi érsek és Riss György zágrábi kanonok és a horvát collegium rectora. Hallgatósága is fényes volt: Erdődy László Ádám gróf nyitrai püspök, Erdődy György gróf országbíró, Ghyllányi György novii püspök, Kálnoky Samu gróf, erdélyi kancellár, s még számos magyar nemes, kik éppen akkor az udvarnál tartózkodtak. Úgy-

Látszik egy időben, az 1709—1711. időközben, három plebániát egyszerre adminisztrált: a püchóit, bellusit és a felső-kocsókóit.²³⁾ 1711. máj. 4. Győry Ádám főesperes a dubnici plebániába iktatta. Itt dívatba hozta az ugynevezett „congregationes parochianorum” vagyis a plebániái hívek gyűléseit. Ezek abban állottak, hogy minden esztendőben a plebános által meghatározott napon összejöttek az összes plebániabeli községek bírái, esküdtjei és tekintélyesebb lakosai, kik előtt a sekrestyések számot adtak a templomi vagyon (szántóföldek stb.) állásáról és a tiszta nyereséget a templom pénztárába beszolgáltaták: megvizsgálták a templomot és a plebániái épületeket s ha javítás kellett, megbeszéltek, honnan és hogyan eszközöljék azt.

Igy 1715-ben febr. 24-én tartott ilyen gyűlésen a plebániái kertek körül felállítandó kerítések költségét megállapították és a községek között felosztották: a fiatalabbak kikeltek az ellen, azt állítván, hogy ez nem a hívek kötelessége, csináltassa meg a plebános, de az idősebbek behínytották, hogy igenis a híveket terheli ezen kötelesség. S evvel el lett döntve az ügy mindenkorra. De nemesak ilyen anyagi dolgokról folyt a tanácskozás: a vállalosságot és erkölcsösséget előmozdító eszközöket is megbeszéltek; a módokat, hogyan lehet gátat vetni az erköletelenségnek, a kicsapongásnak: miképen kell a fegyelmet föntartani, a rosztat megbüntetni stb. Mindenki belátja, milyen gyakorlati intézmény volt az ugy a plebánosok, mint a hívőkre nézve is. 1719-ki máj. 4-én Nyitrára kanonoki stallumába távozott, hol az olvasó kanonokságig — akkor első dignitás a káptalanban — emelkedett. Nagy tudománya, lángoló buzgósága jutalmául a király először c. prépostnak, majd kattarói püspöknek, végre a hétszemélyes tábla tanácsosának nevezte ki. Áldásos életét 1748. máj. 1-én fejezte be. Olajba festett (bizonyosan egykoru) képét Nozdroviczky Miklós úr nozdrovici kastélyában őrzik.

²³⁾ V. ö. Nyitramegyei Szemle 1898. 34 és 44 sz.

²⁴⁾ Matr. Defunct. Eocl. Dubnic.

²⁵⁾ Vagner J. i. m. 264. l.

²⁶⁾ Lásd Nyitram. Szemle 1898. évf. 18. 40. 44 számát és Vagner J. i. m. 295. l. — Most már biztosan mondhatom, hogy Podszkalon is volt plebános.

²⁷⁾ Can. Visit. Ecc. Bellus. A. 1830. — Vagner J. i. m. 298. l.

Telefon.

P. G. Helyben. A kovarci óvodára eszközölt gyűjtést térszűke miatt csak jövőre hozhatjuk.

Mittuch J. Sajnos az illető állást másnak adták, s így kliense mellőzve lett.

R. K. Hogy kutya adót fizet uraságod, s kutyája még sincs védve más nagyobb kuvaszok inzultusaitól az szomorú ugyan, de még sem oly igazságtalan. Hiszen az a nagy komondor szüntén meg van adóztatva; hát teljék kedve annak is.

Üzlet-átvétel.

Tisztelettel tudomására hozom a t. közönségnek, hogy **Pollák Miksa** edes atyám

40 év óta fennálló üzletének

férfi divatárú osztályát,

melyet az utóbbi években már én vezettem, tulajdonomul átvettem.

Oda fogok törekedni, hogy ezen üzlet jó hírnevét föntartsam, a mely alapon a t. közönség további becses pártfogását bátorodom kérni.

Kiváló tisztelettel

Pollák Mór.

Előfizetési felhívás

1-5.

„Képes Családi Lapok”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttevélve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá”-ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a „Hálgyek Lapja” című divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet”-tel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legelőszőrbben levelező-lapon — hozzáfordulnak.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala
Budapest, V., Vadasz-utca 14. (Saját házában.)

Pannonia-Kennel

Korlátkó (Nyitramegye).

Mint főleges vizslák eladók:

1. Ir setter, 10 hónapos, nyers o. é. 100 frt.
2. Német tüskeszőrű szuka, teljesen idomítva, pályadíjazott o. é. 200 frt.
3. Német tüskeszőrű 6 hónapos kölykök, egy szuka és egy kan a o. é. 70 frt.

Vadászoknak legszebb karácsonyi ajándék.

Valamennyi kutya **legnemesebb vérű, pedigrees**, az osztrák, német és angol törzskönyvbe bevezető képes.

Megkeresések **Fritze F.** Windischgrätz Alfr. hercegi uradalni erdész címére intézendők, Korlátkőre.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint az ünnepek alkalmából nagyobbfokú bevásárlásokat tettem és 35 év óta fennálló üzletemben

legelegánsabb és legfinomabb

arany és ezüst ékszerek- és órákból

egy nagymérvű és dúsvalasztékú

35-ik kiállítást

rendeztem, melynek megtekintésére ezennel tisztelettel meghívni bátorodom.

A lehető legszebbet a lehető legjutányosabb áron

felajánlva, felkérem, méltóztassék ünnepi bevásárlásai alkalmával kiállításon ez idén is nagybecsű látogatásaival és megrendeléseivel megtisztelni s legfőbb feladatommak tekintendem, hogy a belem helyezett bizalmat kiérdemeljem.

Együttal van szerencsém tudomására hozni, hogy

üzletem aranyozási, ezüstözési és javítási osztályát

kibővíttem, és hogy ennélfogva órák, arany- és drágakő-ékszerek **vesését, aranyozását, ezüstözését, átalakítását és foglalását**, nemkülönbén úgy egyszerű, mint a legfinomabb kivitelű új tárgyak legrovidebb idő alatti jutányos, jó és tartós készítését elvállalom, s így a legmesszebb menő igényeknek is megfelelni képes vagyok. Nyitrán, 1898 év december havában.

Alázatos szolgálja **FELSENBURG FÜLÖP,**
órák és ékszerész.

PROHÁSZKA GUSZTÁV

FÜSZER- ÉS CSEMEGEKERESKEDÉSE

Nyitrán, Kossuth-tér 4. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni

nagy választékú

karácsonyi disz- és cukorka-áruimra.

Szíves pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel

Prohászka Gusztáv.

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek

Kiránduló vásárték-küldeményeket is szállítók.

Egyházi és egyleti zászlók

Kitüntette: Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879. Deés 1879. — Budapest 1885., 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherceg és Klotild főhercegasszony ő császári és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 14-ik szám.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait

a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHAKAT,
Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.

Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egy-
leti zászlókat.

Szent szobrokat, csillarokat, ciborium és kelyheket.

Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltár-
gyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el.
Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint hímzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök. 29-52.

Műhímezés

Templom és kápolna berendezések

Egyházi ruhák és fehérneműk

Eladó!

5000-10,000 métermázsza

takarmány-répa;

igen szép, nagy, oberndorfi, ju-
tányos áron, kisebb mennyisé-
gekben is,

Felső-Köröskényben, (Nyitra mellett).

Bővebbet:

Mérey Lajos, Nyitrán.

HIRDETMEYNEK a „Nyitramegyei Szemle” részére

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban

Nyitrán, Papnevelde-utca 9. szám.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZÁSON JÁTSHAT.

ÚJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA ÉRT. STB. STB.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL
AVALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás föltétlenül már jövő hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl: 7-9.
a Nyitrai Hitelbank.

Liliom! Liliom! Liliom!

8811. sz. a. törv. védve.

A Liliom vászon vállalat
a n. é. közönség részére hasznos és célszerű

1899

Karácsony- és újévi ajándék
vásznakról gondoskodott,

mivel a világszerte legjobb hírnevű Liliom vásznat ezen alkalomra kisebb (15 és 10 rőfös) végekbe osztotta, úgy hogy csekély összegért ezen gyönyörű vásznat beszerezhesse mindenki, és csakugyan célszerűbb és hasznosabb ajándékot vehet.

A „Liliom vászon vállalat” telepe:

Krausz Vilmos és Társa cégnél
Nyitrán.

Ez alkalommal bátorkodunk nagyválasztékú

szőnyeg, függöny, damastárú,
asztalneműek,
úri és női divateikkeinket
legjutányosabb áruk mellett a t. közönség becses figyelmébe ajánlani.

Szolgálatkész tisztelettel

2-3.
Krausz Vilmos és Társa
Nyitra, Kalmár-utca 6. sz.

TORONTÁLI SZÖNYEGGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel esomozott **szmirna szőnyegeket**, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint; **hollandi futószőnyegeket**, keleti (karamani) **függönyöket**, **torontáli szerb szőnyegeket** (Tyilin) **terítők**, **függönyök**, **divánátvetők** stb részére.Főraktár: Budapest, VI. ker., **Andrássy-ut 4. szám.**

Dúsan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekből, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegeket, függönyök, terítők, ablakvédők, szoba- és lópokrócok.

Honi ipar.

Honi ipar.

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., Lipót-utca 21. szám.

12-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Oltárok, szószékek, képkeretek, úrkoporsók, lourdesi Mária-oltárok, Mária-trónusok stb.

saját jól berendezett műhelyeinkben bármely stílus és rajz szerint szépen, szolidan és legújtanosabban készíttetnek el. Tervezetek, költségelírások készpénzzel küldetnek.

Elvállaljuk továbbá régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos újítását, festését, márványozását és aranyozását, ugyancsak azoknak átalakítását, melyeket kipróbált munkaerőnkkel a legszebben készítenk el igen kedvező feltételek mellett.

A templomok megtekintését, valamint a költségvetést díjtalanul eszközöljük. Megbízhatóságunkat e téren is számos elismerő nyilatkozattal bizonyíthatjuk.

1897-1898-ik években a többi között a következő munkálatokat végeztük:

Nyitra m. Galgóc, oltár-átalakítás.
 " Rátkóc, főoltár.
 " Krakován, két új oltár.
 " Hrádek, lourdesi oltár.
 " Szenie, főoltár és szószék.
 " Bajna, lourdesi oltár.
 " Csejthe, egész templom renoválása, 5 üvegablak két új mellékoltár.
 " Szered, Jézus- és Mária-szobor.
 " Madunice, egész templom renoválása.
Pozsony m. Gerecesér, egész templom renoválása.
 " Sempete, Jézus- és Mária-szobor.
 " A.-Dombó, egész templom renoválása.
 " Pudmeric, egész templom renoválása.
 " Halmos, egész templom renoválása.
 " Kajal, új főoltár és szószék.
 " N.-Sur, új főoltár, új mellékoltár és egész templom renoválása.
 " Jakabfalva, úrkoporsó.
 " Lamaes, új főoltár.
 " Cseszte, Jézus Szíve oltár.
 " Szilines, főoltár renoválása.
Komárom m. Alsó-Galla, új főoltár és mellékoltárok újítása.
 " Felső-Galla, egész templom újítása.
 " Szent-Péter, lourdesi oltár.
 " Gyalla, új főoltár.
 " Dad, egész templom újítása és új főoltárkép.
 " Kőrth, lourdesi barlang szoborral.
Esztergom m. N.-Ölved, Jézus Szíve oltár.
Bács megye. Szántova, oltárújítás.
 " Ó-Sziva, lourdesi oltár.
 " Baja, templom-renoválás.
Borsod m. Szirák, lourdesi oltár.
 " Bánhorváth, lourdesi oltár.
 " Mező-Csáth, úrkoporsó.
 " Felső-Nyárad, lourdesi oltár.
 " Ózd, úrkoporsó.
Csanád m. Mező-Kovásháza, főoltár.
Győr megye. Révfalu, két oltár átalakítása.
 " Gyirmóth, új oltár szentsírral.
 " Gyarmath, Jézus Szíve oltár.

Heves m. Pétervásár, úrkoporsó.
 " Csehi, oltár.
 " Gyöngyös, Mária-oltár.
Hajdu m. Egyek, lourdesi oltár.
Hont megye. Ipolynyék, főoltár.
 " Deménd, lourdesi oltár.
 " Adás, úrkoporsó.
J.-N.-Kun-Szolnok m. Rákóczi, oltár.
 " Török-Szt.-Miklós, oltár.
N.-Küküllő m. Bolya, főoltár és szószék.
Kolozs m. Bánffy-Hunyau, főoltár és szószék.
 " Radnoth, főoltár és szószék.
Moson m. Magyar-Kimle, új főoltár.
 " Horvát-Kimle, templom renoválása.
 " Püski, új mellékoltár és oltárkép-renoválás.
 " Nezsider, főoltár.
 " Hegyeshalom, egész templom renoválása.
 " Kiliti, egész templom renoválása.
Pest megye. Budapest. Angyalöldi országos tébolyda, főoltár.
 " " Irgalmas nővérek, lourdesi oltár.
 " " Erzsébet-kórház, oltár.
 " Nagy-Maros, úrkoporsó.
 " Szent-Iván, úrkoporsó.
 " Fajsz, oltár.
 " Adony, Szt.-Háromság oltár.
 " Pomáz, főoltár.
 " Taksony, főoltár.
 " Jakabszállás, lourdesi oltár.
 " Kóka, Jézus- és lourdesi oltár.
Szabolcs m. Tisza-Eszlár, új főoltár és mellékoltárok.
 " Nyíregyháza, úrkoporsó.
 " Sibirj, főoltár újítása.
Sopron m. Sárföld, úrkoporsó.
Sáros megye. Sznaiko, oltár.
Szeben m. N.-Szeben, úrkoporsó.
Szepes m. Vidernik, úrkoporsó.
Ung megye. Poroszló, oltár.
Zemplén m. N.-Azar, oltár.
 " Monok, új oltár és templom-renoválás.
 " Királyhelme, oltár.
 " Técső, főoltár.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajcár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon ki-tüntetve, gyakorlás nem kell. Megvásár kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Börtettségétől megment. Tartós és pénzmegtakarító. 12-26.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei al-paccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor

főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

= Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik. =

Értesítés!

Ezennel van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint a beszerzendő

karácsonyi és újévi ajándékokat

arany és ezüst árucikkekben az elképzelhető olcsó áron vagyok képes szolgálni.

Amennyiben a t. közönséget karácsonyi kiállításom szives megtekintésére tisztelettel kérem, maradok

kiváló tisztelettel

Goldner Antal özv. utódja**SCHICK GYULA,**

Nyitrán, Kálmár-utca 12. szám.

Szőlőtrágya-kompozíciótés szőlők alá való **mindennemű műtrágya-kat** elismert kitűnő minőségben ajánl**A „HUNGÁRIA“****műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság**

BUDAPEST, Váci-körút 21.

Részletes utasításokat kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

